

میزان مشارکت دانشگاهیان ایران در مجله‌های ناشران متقلب در سال 2015

حمیدرضا جمالی مهموئی¹

فرنگیس جشیره نژادی²

داریوش علیمحمدی³

تاریخ دریافت: 95/05/24

تاریخ پذیرش: 95/09/02

چکیده

هدف: شناسایی چگونگی مشارکت دانشگاهیان ایران به عنوان نویسنده، عضو هیئت تحریریه و سردبیر در مجله‌های ناشران متقلب (موسوم به چپاولگر یا غارتگر) در سال 2015 است.

روش/رویکرد: با استفاده از فنون علم‌سنجی انجام شده است. جامعه آماری، تمامی مجله‌های ناشران متقلب است. نمونه‌گیری از میان ناشران، و سپس از میان مجله‌های منتشر شده توسط هر ناشر انجام شد. تمام مقاله‌های منتشر شده دارای نویسنده‌ی ایرانی مجله‌های برگزیده در سال 2015 بررسی شدند.

یافته‌ها: 372 مقاله به قلم 973 نویسنده ایرانی وابسته به بیش از 70 دانشگاه و مؤسسه در مجله‌های نمونه در سال 2015 منتشر شده است. دانشگاه آزاد با 211 مقاله و 437 نویسنده رکورددار است. نویسندگان ایرانی احتمالاً مبلغی حدود 113000 دلار بابت انتشار این مقاله‌ها پرداخت کرده‌اند.

نتیجه‌گیری: مشارکت ایرانیان به عنوان نویسنده، عضو هیئت تحریریه، و سردبیر در مجله‌های ناشران متقلب بسیار بالا است. این نشریه‌ها، می‌توانند تهدید بزرگی برای چرخه‌ی علم کشور به حساب بیایند. زیرا احتمال رجوع نویسندگان و استناد به مقاله‌های این مجله‌ها به خاطر دسترس‌پذیری سهل می‌تواند بیشتر باشد و به اصالت پژوهش آسیب رساند.

کلیدواژه‌ها: ناشران متقلب، مجله‌های چپاولگر، مجله‌های غارتگر، مقاله‌ها، ایران، دانشگاهیان، ارتباط علمی

¹. دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه خوارزمی h.jamali@gmail.com

². کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه خوارزمی (نویسنده مسئول) fjashirehnezhadi@gmail.com

³. استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه خوارزمی webliographer@gmail.com

سال‌های بسیار است که کتابخانه‌ها بخش قابل توجهی از بودجه خود را صرف تهیه مجله‌های علمی می‌کنند. مجله‌های علمی، در کنار همایش‌ها، یکی از دو مجرای اصلی پیوند میان پژوهشگران هستند؛ زیرا یکی از مؤثرترین مجاری اشاعه نتایج پژوهش‌ها به حساب می‌آیند (نوروزی، 1385). این مجله‌ها به دلیل اهمیت زیاد در انتقال اطلاعات علمی و نویافته‌ها باید به طور ویژه مورد توجه قرار بگیرند. از این رو، محتوای آنها قبل از انتشار باید به دقت داوری و ارزیابی شود. ورود محتوای مجله‌های علمی به جامعه‌ی دانشگاهی تنها پس از رعایت برنامه‌های پالایشی قابل توجیه است. در این میان، تعدادی از مجله‌های علمی بر اساس الگوی دسترسی آزاد منتشر می‌شوند. مزیت‌ها و فرصت‌های این شکل انتشار توجه دانشگاهیان را تا حد زیادی به خود جلب کرده است. همزمان، گرایش دانش‌پژوهان به الگوی انتشار دسترسی آزاد بروز آسیب‌هایی را نیز سبب شده است.

جنبش انتشار دسترسی آزاد علاوه بر صرفه‌جویی هنگفت مالی برای پژوهشگران و کتابخانه‌ها، زمینه سوءاستفاده افراد منفعت‌طلب را هم فراهم کرده است. این افراد با گرفتن هزینه انتشار از نویسندگان مقاله‌ها و صرفاً با هدف تأمین منافع مادی خود، بسیاری از مقاله‌ها را بدون ارزیابی و داوری صحیح منتشر می‌کنند و از اعتبار مجله‌های دسترسی آزاد می‌کاهند. البته این مجله‌ها ناخواسته در معرض آسیب مورد اشاره قرار گرفته‌اند. به هر حال، هزینه‌های انتشار باید از منبعی تأمین شود؛ و نویسندگان، عناصر اصلی حل مشکل بوده هستند. به این ترتیب، مجله علمی دسترسی آزاد به نویسندگان وابسته می‌شود. این وابستگی تهدیدی بالقوه برای حفظ سلامت روند داوری و به تبع آن برای کیفیت مقاله‌های پذیرفته شده است. در مجموع، مجله‌های علمی به واسطه‌ی فراهم آوردن امکان دسترسی بیشتر و گسترده‌تر به نتایج پژوهش محققان، یک فرصت، و از جهت خدشه به کیفیت و انتشار مقاله‌های کم یا بی‌محتوا و پرداخت هزینه از طرف نویسنده، یک تهدید به شمار می‌روند. در عین حال، نشریه‌های دسترسی آزاد نسبت به نشریه‌های دسترسی محدود، مورد استناد بیشتری قرار می‌گیرند (شیخ جباری و موسوی اوحدی، 1391).

این تهدید با رشد قارچ‌گونه‌ی ناشران متقلب که به اسم ناشران چپاولگر یا غارتگر¹ نیز شناخته می‌شوند به بحرانی جدی در عرصه‌ی نشر دانشگاهی تبدیل شده است. مهمترین خیانت این ناشران به علم، انتشار مقاله‌های بی‌کیفیت از طریق اخذ وجه از نویسنده و داوری نکردن آثار است.

در سال‌های اخیر، انتشار مقاله به یکی از معیارهای امتیازدهی به دانشجویان، محققان، و اعضای هیأت علمی، جهت مواردی از قبیل ارتقاء سطح علمی، پذیرش در دانشگاه‌ها، و استخدام در نهادهای مختلف تبدیل شده است. از این رو، نویسندگان برای رسیدن به اهداف خود با انگیزه‌های گوناگون و بدون توجه به شیوه‌ی داوری درست، مقاله‌های خود را به این ناشران می‌سپارند، و با این کار آگاهانه یا ناآگاهانه ممکن است کیفیت انتشارات کشور را کاهش دهند. این افراد، علاوه بر اینکه پژوهش احتمالاً نامناسب خود را وارد چرخه‌ی علم می‌کنند، می‌توانند بر کیفیت پژوهش‌های آینده که با استناد به آنها انجام می‌شوند، تأثیر بگذارند (جمالی مهموئی، 1392). به تعبیر بورلین² و همکاران (2010)، اگرچه همه با ضرورت پژوهش علمی برای سلامت، رفاه، و امنیت موافق هستند، اما در اکثر بحث‌ها در مورد ارزش پژوهش، هیچ اشاره‌ای به این نشده است که انتشارات باید با کیفیت باشند. در رسانه‌های داخلی نیز، اخبار مثبت زیادی در مورد کمیت رشد علمی ایران و تعداد مقاله‌های ایرانی در مجله‌های بین‌المللی (نمایه شده در آی اس آی یا اسکوپوس³) مشاهده می‌شود. اما کمیت به تنهایی نمی‌تواند اهمیت داشته باشد (جمالی مهموئی و جوان‌فر، 1393).

توجه به کیفیت نشر مقاله می‌تواند بر اعتبار علمی کشور بیافزاید. به این منظور، باید ارزیابی و انتخاب مجله‌های علمی برای انتشار مقاله‌ها ضابطه‌مند و سیاست‌گذاران علم و فناوری کشور از فعالیت دانشگاهیان ایران در مجله‌های ناشران متقلب مطلع شوند و از انتشار آثار در آنها جلوگیری کنند.

این پژوهش با بررسی میزان و چگونگی مشارکت دانشگاهیان ایران در مجله‌های ناشران متقلب یا چپاولگر در سال 2015 بخشی از داده‌های مورد نیاز سیاست‌گذاران علم و فناوری را فراهم کرده است. امید است یافته‌های آن، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را در روزآمدسازی سیاهه‌ی نشریه‌های نامعتبر کمک کند، و با افزایش آگاهی از شمار ایرانیانی که در این قبیل مجله‌ها می‌نویسند بکاهد.

---

¹. Predatory Publishers

². Bauerlein

³. ISI/Scopus

این پژوهش انتشار مقاله های دانشگاهیان ایران را در نقش نویسنده، عضو هیئت تحریریه، و سردبیر در مجله های ناشران متقلب در سال 2015 مشخص می کند و نشان می دهد دانش پژوهان کدام حوزه ها و دانشگاه ها بیشتر در این مجلات مقاله منتشر کرده اند. این مطالعه همچنین از خسارت مالی ناشی از پرداخت نویسندگان ایرانی به این مجله ها برآوردی به دست می دهد.

روش شناسی

این پژوهش با استفاده از فنون علم سنجی انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش تمام مجله های ناشران متقلب است. برای گردآوری داده ها، در دو مرحله نمونه گیری تصادفی ساده انجام شد. در مرحله اول، نمونه گیری از میان ناشران، و در مرحله دوم، نمونه گیری از میان مجله های منتشر شده هر ناشر صورت پذیرفت. برای تهیه نمونه ناشران متقلب، فهرست آنها از سایت <http://scholarlyoa.com/publishers> در تاریخ 30 آذر 1394 دریافت شد. این سایت که توسط جفری بیل، کتابدار دانشگاه کلورادو ایجاد شده و نگهداری می شود حاوی سیاهه ای از ناشرانی است که با الگوی نشر دسترسی آزاد پرداخت به وسیله نویسنده منتشر می شوند و معیارهای نشر علمی مانند داوری را رعایت نمی کنند. معیارهای انتخاب این ناشران روی این وبسایت قابل دسترسی است.

بر پایه تاریخ آخرین به روزرسانی سایت (15 دسامبر 2015 مصادف با 24 آذر 1394)، تعداد این ناشران 923 بود. ابتدا یک نمونه تصادفی ساده (حجم نمونه با حاشیه خطای 5 و ضریب اطمینان 95 درصد تعیین شد) متشکل از 273 ناشر انتخاب شد. از میان مجله های ناشران نمونه، تعدادی به علت غیر انگلیسی زبان بودن، بسته شدن وبسایت، و دلایل مشابه حذف شدند. با در نظر گرفتن این ملاحظات، 3808 مجله باقی ماندند. از میان آنها 400 مجله به طور تصادفی انتخاب شدند و تمام مقاله های منتشر شده آنها در سال 2015 که نویسنده یا نویسنده هایی از ایران داشتند مورد بررسی قرار گرفتند. اسم و وابستگی سازمانی ایرانیان از مقاله ها استخراج شد. اطلاعات سال تأسیس، کشور ناشر، هزینه دریافتی، وجود افراد ایرانی در هیئت تحریریه یا تیم سردبیری هر مجله از سایت آن تهیه شد. تحلیل داده ها در یک پایگاه داده اکسس و با استفاده از پرسمان های سیکوئل (SQL) انجام شد.

یافته‌ها

جدول 1، کشورهایی را نشان می‌دهد که بیش از 3 مجله منتشر کرده‌اند. آمریکا با 140 مجله و بعد هند با 99 مجله در رتبه اول و دوم قرار دارند. 58 مجله نیز محل نشر خود را مشخص نکرده بودند. شایان ذکر است که نمی‌توان صرفاً ادعای ناشران در مورد محل نشر را ملاک قرار داد. زیرا ممکن است آنها از نام کشورهای علمی بیشتری دارند (نظیر آمریکا) نیز سوء استفاده کنند.

جدول 1. کشورهایی که بیش از 3 مجله منتشر می‌کنند

کشور محل نشر	تعداد مجله
آمریکا	140
هند	99
نامشخص	58
انگلستان	30
پاکستان	23
نیجریه	8
کانادا	8
استرالیا	5
امارات متحده عربی	5
بوسنی و هرزگوین	3
چین	3

جدول 2، سال آغاز نشر مجله‌ها را نشان می‌دهد. تاریخ‌ها نشان می‌دهند که اکثر آنها عمر چندانی ندارند و طی ده سال اخیر تأسیس شده‌اند. تنها شش مجله وجود دارند که سال تأسیس‌شان به قبل از 2006 بازمی‌گردد.

جدول 2. سال تأسیس مجله

سال تأسیس	تعداد مجله
2006	5
2007	2
2008	9
2009	10
2010	21
2011	26
2012	32
2013	46
2014	36
2015	45
2016	5

جدول 3، ده عنوان مجله‌ای را نشان می‌دهد که بیشترین مقاله از ایران در آنها منتشر شده است.

جدول 3. مجله‌هایی که بیشترین مقاله ایرانی در آنها منتشر شده است

تعداد مقاله ایرانی	مجله
79	International Journal of Economy, Management and Social Sciences
53	Australian Journal of International Social Research
47	Advances in Language and Literary Studies
42	International Journal of Mechanical, Aerospace, Industrial, Mechatronic and Manufacturing Engineering
30	Acta Informatica Medica
14	aeuso
9	European Journal of Experimental Biology
8	Environmental Science : An Indian Journal
6	Universal Journal of Management and Social Sciences (UJMSS)
5	International Journal of English Language, Literature & Translational Studies (IJELR)

مشارکت دانشگاهیان ایرانی در مجله‌های ناشران متقلب

در مجموع، 372 مقاله به قلم 973 نویسنده ایرانی وابسته به بیش از 70 دانشگاه و مؤسسه داخلی در نمونه مورد بررسی (400 مجله) در سال 2015 منتشر شده است. اگر این تعداد را میانگین انتشار مقاله توسط ایرانیان در کل 3808 مجله تلقی کنیم، احتمالاً در سال 2015 حدود 9263 نویسنده ایرانی با این مجلات باید همکاری کرده و چیزی بیش از 3540 مقاله ایرانی در این مجله‌ها باید منتشر شده باشد. البته این تخمین خیلی دقیق نیست. ضمن این که منظور از تعداد نویسندگان در اینجا نویسندگان بدون تکرار (یگانه) نیست و هر نویسنده در هر مقاله یک بار شمرده می‌شود.

جز 12 مقاله، سایر مقاله‌های مورد بررسی بدون مشارکت نویسندگان غیر ایرانی نوشته شده‌اند. از مالزی سه نویسنده، از سوئد و آمریکا هر یک دو نویسنده، از ترکیه، ایتالیا، فرانسه، کانادا، بنگلادش، و استرالیا هر کدام یک نویسنده (در مجموع 13 نویسنده از 9 کشور) شرکای خارجی این 12 مقاله بوده‌اند.

جدول 4، نشان می‌دهد دانشگاه آزاد اسلامی (تمام واحدها) با 211 مقاله و 437 نویسنده بیشترین تعداد مقاله و نویسنده را در این مجله‌ها داشته است. برای ثبت وابستگی سازمانی نویسندگان، فقط مواردی ثبت شد که نام دانشگاه در فهرست رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی ایران (شامل دانشگاه‌های جامع، صنعتی، هنر، علوم پزشکی، و مؤسسات پژوهشی) متعلق به نمایه استنادی جهان اسلام (<http://ur.isc.gov.ir>) وجود داشت. اگر نام دانشگاه یا مؤسسه در سیاهه وجود نداشته، تحت عنوان سایر دانشگاه‌ها ثبت شده است. لذا 109 نویسنده متعلق به سایر دانشگاه‌ها، عموماً نویسندگان مؤسسه‌های آموزش عالی‌ای هستند که تعداد آنها به چند صد می‌رسد.

جدول 4. تعداد نویسنده بر حسب دانشگاه

دانشگاه	تعداد مقاله	تعداد نویسنده
آزاد اسلامی	211	437
سایر دانشگاه‌ها	55	109
پیام نور	21	56
علوم پزشکی تهران	17	34
تهران	14	29
اصفهان	12	17
فردوسی مشهد	9	14
تبریز	7	8
شهید بهشتی	7	12
علامه طباطبایی	7	8
گیلان	7	12
سمنان	6	8
صنعتی امیر کبیر	6	8
علوم پزشکی اصفهان	6	19
علوم پزشکی ایران	6	12
تربیت مدرس	5	8
صنعتی اصفهان	5	17
علوم پزشکی تبریز	5	11

12	5	علوم پزشکی شهید بهشتی
15	5	علوم پزشکی هرمزگان
20	4	علوم پزشکی کردستان
5	4	علوم پزشکی کرمان
4	4	گلستان
5	3	رازی
5	3	سیستان و بلوچستان
7	3	شهید با هنر کرمان
4	3	شیراز
4	3	صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی
3	3	صنعتی شریف
3	3	هرمزگان

191 ایرانی نیز عضو هیئت تحریریه در 91 مجله فعال هستند (جدول 5).

جدول 5. تعداد هیئت تحریریه ایرانی بر حسب تعداد مجله

تعداد مجله	تعداد عضو هیئت تحریریه ایرانی
1	7
3	6
5	5
4	4
13	3
21	2

14 ایرانی نیز سردبیر 7 مجله از 7 ناشر هستند (جدول 6). 5 عنوان از مجلات اخیر در هند منتشر می‌شوند.

جدول 6. تعداد سردبیر/معاون سردبیر فعال ایرانی بر حسب مجله

تعداد ایرانی	کشور مجله	سال تأسیس	ناشر	اسم مجله
1	آمریکا	2015	Juniper Publishers	Advances in Dentistry & Oral Health
4	هند	2010	Integrated Publishing Association	ASIAN JOURNAL OF MANAGEMENT RESEARCH
1	هند	2011	Scienceflora	Food Biology
2	امارات متحده عربی	2008	ansinet (Asian Network for Scientific Information)	Journal of Environmental Science and Technology
1	نامشخص	2012	ISPACS (International Scientific Publications and Consulting Ser	Journal of Interpolation and Approximation in Scientific Computing
2	نیجریه	2010	Academic Journals	Journal of Petroleum and Gas Engineering
3	نامشخص	2015	Sci-Afric Publishers	Sci-Afric Research Journal of Accounting and Monetary Policy

حوزه موضوعی مقاله‌های منتشر شده

جدول 7 توزیع موضوعی مقاله‌ها را نشان می‌دهد. به ترتیب، علوم انسانی، علوم پزشکی، فنی و مهندسی، علوم اجتماعی، علوم پایه و کشاورزی بیشترین مقاله‌های ایرانی چاپ شده در مجله‌های مورد بررسی را

داشته‌اند. در فهرست زیر موضوع مقاله بر اساس گروه آموزشی محل خدمت شخص تعیین شده است. از این رو اگر دو نویسنده یک مقاله در دو گروه آموزشی کار می‌کرده‌اند، به مقاله دو موضوع داده شده است.

جدول 7. تعداد مقاله بر حسب موضوع

تعداد مقاله	حوزه موضوعی
233	علوم انسانی
231	علوم پزشکی
212	فنی و مهندسی
169	علوم اجتماعی
95	علوم پایه
32	کشاورزی

خسارت مالی

نبود شفافیت یکی از ویژگی‌های مجله‌های چپاولگر است. بسیاری از این مجله‌ها بر روی سایت خود مقدار پولی را که از نویسنده برای چاپ مقاله‌اش می‌گیرند، اعلام نمی‌کنند. از این رو نرخ میانگین 305 دلار (بالاترین رقم اعلام شده 789 و پائین‌ترین 50 دلار بود) مبنای قرار داده شد. برآورد می‌شود که در سال 2015 دانشگاهیان ایرانی بابت 372 مقاله کمی بیش از 113000 دلار به مجله‌های ناشران چپاولگر پرداخت کرده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌ها نشان‌دهنده مشارکت ایرانیان به عنوان نویسنده، عضو هیئت تحریریه و سردبیر در مجله‌های ناشران متقلب یا چپاولگر است. ضمن این که سیاهه دیگری از مجلات منفرد متقلب یا چپاولگر وجود دارد که در این تحقیق مورد بررسی قرار نگرفته است. بررسی آن سیاهه احتمالاً گستردگی بیشتر انتشار مقاله‌های ایرانیان در این نوع مجله‌های بی کیفیت را نشان خواهد داد.

این واقعیت وجود دارد که ممکن است در مجلات معتبر نیز خطا در داوری رخ دهد (سوکال¹، 1994). اما خسارت ناشی از وجود گاه و بیگاه خطای انسانی در داوری را نباید با خسارت ناشی از نبود داوری یکسان تلقی کرد. آزمایش بوهانون (2013) نشان داد که 60 درصد از نشریه‌های دسترسی آزاد روند داوری درستی ندارند. داوری مهمترین ساز و کار کنترل کیفیت در نشر علمی است و اگر نادیده گرفته شود ارتباطات علمی دچار صدمه جبران ناپذیر می‌شود.

پژوهش جمالی مهموئی و جوان‌فر (1393) نشان داده است که انگیزه اصلی نویسندگان ایرانی از انتشار مقاله در مجله‌های نامعتبر، رفتار آیین‌نامه‌ای (مثل گرفتن مجوز دفاع و ترفیع و غیره) است. این دو پژوهشگر بر این باور هستند که بسیاری از این قبیل نویسندگان کم تجربه و جوان هستند و به توصیه همکار و استادشان به این مجله‌ها رو می‌آورند. لذا علاوه بر آگاهی‌رسانی در جامعه علمی در مورد این نوع مجله‌ها، برای اصلاح آیین‌نامه‌ها نیز باید اقدام کرد. به عنوان مثال، الزام دانشجوی دکتری به نشر مقاله برای گرفتن مجوز دفاع یا منوط کردن بخشی از نمره پایان‌نامه ارشد به انتشار مقاله از مواردی است که جای بازنگری دارند. این مسئله را باید به پژوهشگران یادآوری کرد که وقتی می‌خواهند مجله‌ای برای انتشار مقاله‌هایشان انتخاب کنند با احتیاط‌تر دست به انتخاب بزنند.

نکته‌ی بعدی که باید مورد توجه قرار بگیرد مشارکت دانشگاه آزاد اسلامی در این مجله‌هاست که در این مورد نسبت به دیگر دانشگاه‌های ایران مشارکت بیشتری داشته است. البته باید در نظر گرفت که در پژوهش حاضر همه واحدهای دانشگاه آزاد یکی در نظر گرفته شدند. اما در هر صورت قوانین داخلی دانشگاه آزاد (مثل درخواست مقاله خارجی از دانشجوی دکتری به عنوان شرط صدور مجوز دفاع) احتمالاً زمینه‌ساز این وضعیت بوده است. در اولین اجلاس بررسی عملکرد و خدمات دانشگاه آزاد اسلامی، اشاعه علم به عنوان دومین عملکرد قوی دانشگاه آزاد معرفی شد؛ و مدیران این دانشگاه باور داشتند عملکرد

---

¹ . Sokal

سازمان تا 70 درصد موفقیت‌آمیز بوده است (ظروفی، بی تا). با وجود تلاش برخی افراد که به سیاستگذاری انتشار مجله‌های علمی و تشکیل کمیسیون بررسی و تایید مجله‌های دانشگاه آزاد اسلامی منجر شد، نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که این دانشگاه نیاز دارد کیفیت مقاله‌هایش را کنترل کند.

پیشنهاد‌های پژوهش

در مجموع دو پیشنهاد را می‌توان طرح کرد:

1. وزارت‌خانه‌های علوم و بهداشت مجله‌های ناشران متقلب موسوم به چپاولگر یا غارتگر را در فهرست سیاه خود قرار دهند تا نویسندگان در این مجله‌ها مقاله منتشر و به صورت‌های دیگر با آنها همکاری نکنند. به عنوان مثال، دانشگاه خوارزمی برای مقاله‌های منتشر شده در این گونه مجله‌ها امتیاز مجوز دفاع، ترفیع، ارتقاء، و پژوهانه در نظر نمی‌گیرند (دانشگاه خوارزمی، 1394).
2. با توجه به مسائلی مانند سرعت خیلی پایین داوری در نشریه‌های داخلی و اهمیت دادن دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها به مقاله‌هایی که به زبان انگلیسی و در مجله‌های خارجی چاپ می‌شوند باید تمهیداتی اندیشیده شود تا مقاله‌های باکیفیت فارسی در اولویت چاپ قرار گیرند و نویسندگان به دنبال چاپ مقاله در مجله‌های نامعتبر خارجی که معمولاً ناآگاهانه انتخاب می‌شوند، نروند.

منابع

جمالی مهموئی، حمیدرضا (1392). فهرست نشریات نامعتبر. سخن هفته لیزنا، شماره 129. بازیابی در

16 بهمن 1394 از <http://www.lisna.ir/Note/>

جمالی مهموئی، حمیدرضا؛ جوان‌فر، سارا (1393). انتشار مقاله‌های ایرانی در نشریه‌های نامعتبر؛

انگیزه‌ها و رویکرد نویسندگان. رهیافت، 24 (56): 61-71.

دانشگاه خوارزمی به مقالات منتشر شده در مجلات چپاولگر امتیاز نمی‌دهد (1394). بازیابی شده در

تاریخ 10 تیر 95 از <http://www.lisna.ir/Talk/23323>

شیخ جباری، محمدمهدی؛ موسوی موحدی، علی اکبر (1391). چشم اندازی بر نشریات دسترسی آزاد. نشاء علم، 3 (1): 28-32.

نوروزی، علیرضا (1385). مجله‌های دسترسی آزاد و نقش آنها در گسترش دانش و پیشرفت علمی ایران. رهیافت، 38: 15-21.

Bauerlein, M., Gad-el-Hak, M., Grody, W., McKelvey, B., and Trimble, S.W. (2010). We must stop the avalanche of low-quality research. *The Chronicle of Higher Education*, Retrieved April 14, 2016 from <http://chronicle.com/article/We-Must-Stop-the-Avalanche-of/65890>.

Bohannon, J. (2013). Who's afraid of peer review? *Science*, 342 (6154): 60-65. Retrieved April 14, 2016 from: www.sciencemag.org.

Sokal, Alan D. (1996, may 18). Postmodern Gravity Deconstructed, Slyly. *The New York Times*, Retrieved April 14, 2016 from: http://hoaxes.org/archive/permalink/the_sokal_hoax.

استناد به این مقاله:

جمالی مهموئی، حمیدرضا؛ جشیره‌نژادی، فرنگیس؛ علیمحمدی، داریوش (زودآیند). میزان مشارکت دانشگاهیان ایران در مجله‌های ناشران متقلب در سال 2015. مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات،

پایگاه نشر شده